

Uitgebreide toelichting van het meetinstrument

De Instrumentele Algemene Dagelijkse Levensverrichtingen (IADL) (Zeven item vragenlijst)

Maart 2013

Review: Marlies Ruijschop
Invoer: Eveline van Engelen

1 Algemene gegevens

	Het meetinstrument heeft betrekking op de volgende categorieën
Lichaamsregio	Overige, ongespecificeerd
Aandoening (ICD)	Overige, ongespecificeerd
Domein 'Menselijk functioneren' (ICF)	Huishouden, Activiteiten, Participatie algemeen

- *Korte beschrijving* → De Instrumentele Algemene Dagelijkse Levensverrichtingen (IADL) lijst beoordeelt de vaardigheden die van belang zijn om zelfstandig te kunnen wonen. Het instrument is erg geschikt om te beoordelen hoe iemand momenteel functioneert. Verder is het instrument toe te passen bij het beoordelen van vooruitgang en achteruitgang in de toekomst.¹ De IADL geeft zeven domeinen van functioneren weer en hoe hoger de score des te meer beperkingen heeft de patiënt in zijn functioneren.³
- *Doelgroep* → dit instrument is bedoeld voor ouderen en kan binnen de thuissituatie en het ziekenhuis worden gebruikt. Het instrument is niet geschikt voor ouderen die in een verpleeghuis wonen.¹
- *Auteur:*
 - ✓ *Oorspronkelijke versie* → Brody EM, Lawton MP (1969)²
 - ✓ *Nederlandse versie* → Beschikbare versie afkomstig van www.toolkitdementie.nl³

2 Doel van het meetinstrument

- Evaluatief / effectiviteit
- Inventariserend

3 *Soort / vorm van het meetinstrument*

- Vragenlijst
 - *Opbouw* → De IADL meet zeven domeinen van functioneren: telefoongebruik, het doen van boodschappen, het bereiden van voedsel, het huishouden, wassen, het vervoer en verantwoordelijkheid nemen ten aanzien van eigen medicatie
Vrouwen kunnen op alle domeinen scoren. Mannen kunnen op vier domeinen scoren. De domeinen die zijn uitgesloten betreffen het bereiden van voedsel, het huishouden en de was.³
 - *Invulinstructie* → geen; gesloten vragen, in te vullen door de patiënt
 - *Meetniveau* → per item: wijze score (0-3); meetniveau ordinaal
Hierbij gaat 0 uit van een zelfstandig niveau van functioneren en 3 beschrijft een situatie van afhankelijkheid.
 - *Meetniveau* → totaalscore: wijze score (0-21 bij ♀ en 0-12 bij ♂); meetniveau ordinaal.
Vrouw: score totaal IADL: item: 1+2+3+4+5+6+7
Man: score totaal IADL: item 1+2+6+7
- De totale score varieert voor vrouwen van range 0 (onafhankelijk, vermogen tot zelfstandig wonen is geheel aanwezig) tot 21 (afhankelijk, vermogen tot zelfstandig wonen is afwezig). Voor mannen varieert de totale score van 0 (onafhankelijk) tot 12 (afhankelijk). De ertussenliggende cijfers, tussen 0 en 21 en tussen 0 en 12, geven weer dat er ondersteuning is gewenst. Hoe hoger het cijfer, des te meer ondersteuning is er gewenst.³

4 *Verkrijgbaarheid*

- *Opvraagbaar bij* → www.toolkitdementie.nl en www.meetinstrumentenzorg.nl
- *Geschatte kosten* → gratis te downloaden
- *Copyright* → ja

5 *Methodologische kwaliteit*

- **Interne consistentie** →
Cronbach's α : n=206, populatie: personen die het Alzheimer Centrum bezochten van het universitaire medische centrum. De interne consistentie betrof 0.97⁴
- **Reproduceerbaarheid**
 - ✓ *Betrouwbaarheid (reliability)* →
De betrouwbaarheid was vastgesteld met behulp van twaalf onderwerpen. Er was sprake van één interviewer. Er was een tweede beoordelaar aanwezig, maar deze nam niet deel aan het interview. De inter-beoordelaars betrouwbaarheid was vastgesteld op 0.85.¹ Bij een onderzoek werd aangegeven dat de test-hertest betrouwbaarheid ten aanzien van 87.9% van de items een aanzienlijke tot bijna perfecte K-waarde vertoonde.⁴
- **Validiteit**
 - ✓ *Construct validity* →
Gemeten middels steekproef (n=180), instrument = Lawton IADL lijst en vier aanvullende testen voor functionele status (zelfzorg activiteiten, lichamelijke en geestelijke gezondheid, sociale en gedragsmatige aanpassing).

De correlatie tussen de IADL en de andere metingen van functionele status varieerde tussen de 0.40 en 0.61¹

- **Responsiviteit / longitudinale validiteit** → geen gegevens bekend

6 *Hanteerbaarheid / feasibility*

- *Taal* → origineel Engels, vertaling Nederlands
- *Benodigdheden* → invulformulier, pen
- *Randvoorwaarden* → persoon moet alleen, zonder hulp van anderen, de vragen invullen
- *Benodigde tijd* → ongeveer 10 tot 15 minuten¹
- *Gebruikershandleiding* → nee

7 *Normgegevens*

- *Uitkomstklassen en normgegevens* → *Interpretatie*:
De score kan variëren van 0 tot 21 voor vrouwen en van 0 tot 12 voor mannen.³ Een lage score komt overeen met een grote onafhankelijkheid. Met andere woorden, het vermogen om zelfstandig te wonen neemt toe naarmate de score daalt.

8 *Overige gegevens*

- Er zijn verschillende vragenlijsten van de IADL in omloop, een verkorte vorm (7 items)³ en een lange vorm (34 items).⁶ De Nederlandse verkorte 7-items vragenlijst is uitgewerkt binnen dit formulier en vertoont een verschil met de originele versie. In de Nederlandse versie wordt het domein “omgaan met financiën” niet beschreven. Tevens wordt de score anders weergegeven.
- De Lawton IADL is enkel een onderdeel van de complete screening van functies onder ouderen.¹
- Schalen gericht op functies, waaronder de IADL, zijn zinvol om dementie op te sporen.⁵

9 *Literatuurlijst*

1. Graf C. The Lawton Instrumental Activities of Daily Living (IADL) Scale. American journal of nursing. 2008;108(4):52-62.
2. Lawton MP, Brody EM. Assessment of older people: self-maintaining and instrumental activities of daily living. Gerontologist. 1969;9(3):179-186.
3. Toolkit dementia. Available from: www.toolkitdementie.nl. [Geraadpleegd 2012 december 11].
4. Sikkes SA, de Lange-de Klerk ES, Pijnenburg YA, Gillissen F, Romkes R, Knol DL, Uitdehaag BM, Scheltens P. A new informant-based questionnaire for instrumental activities of daily living in dementia. Alzheimer's & dementia. 2012;8(6):536-543.
5. Juva K, Mäkelä M, Erkinjuntti T, Sulkava R, Ylikoski R, Valvanne J, et al. Functional assessment scales in detecting dementia. Age and ageing 1997;26(5):393-400.
6. IADL long form. Available from: http://statepi.jhsph.edu/macs/Questionnaires/v752forms/v752_iadl-lf.pdf. [Geraadpleegd 2012 december 11].